

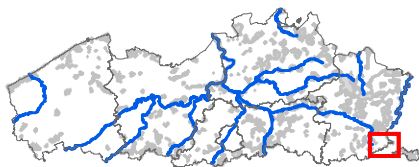
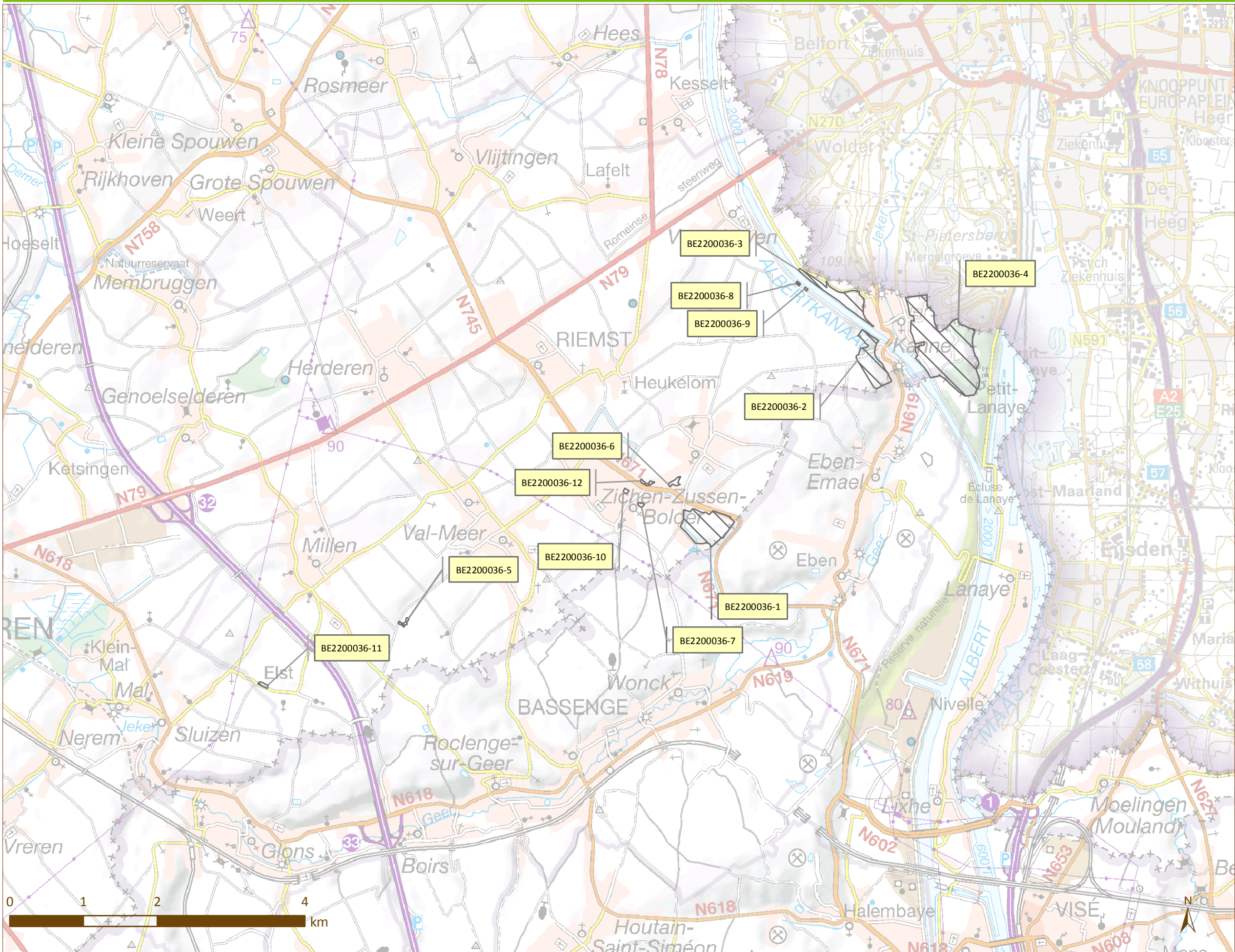
BE2200036 - Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten

Managementplan Natura 2000 1.0

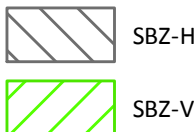
Statuut document:	Informatief document
Auteur:	Agentschap voor Natuur en Bos
Datum:	19/12/2014
Documentnummer:	Natura2000_0000303

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

Legende

Situering van de deelgebieden
van de Habitatrictlijn

Vlaanderen
is natuur

Inhoudstafel

1. Inleiding

2. Taakstelling

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

3 Openstaande taakstelling

3.1 Habitats

3.2 Soorten

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

4.1 Inspanningsmatrix

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

6 Richtkaart

6.1 Situering actuele habitats

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

6.7 Zoekzones

6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

1. Inleiding

Algemeen kader

Om de soortenrijkdom van planten en dieren en hun leefgebieden in de toekomst de noodzakelijke kansen te geven, is op grond van Europese richtlijnen, de Vogel- en Habitatrichtlijn, een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden aangeduid: het Natura 2000-netwerk. In Vlaanderen zijn 62 Natura 2000-gebieden aangeduid, ook **speciale beschermingszones (hierna: SBZ)** genoemd. Deze gebieden zijn belangrijk om kansen te geven aan soorten en habitattypes van Europees belang. Voor Vlaanderen handelt het om 46 habitattypes, 49 diersoorten en 55 vogelsoorten.

Op de lidstaten van de Europese Unie rust de verplichting om de nodige maatregelen te nemen om een ‘gunstige staat van instandhouding’ te realiseren voor bijlagesoorten en habitattypes van Europees belang. Om richting te geven aan deze maatregelen zijn door de Vlaamse regering doelen op Vlaams niveau (de zogenaamde **G-IHD**) en per speciale beschermingszone (de zogenaamde **S-IHD**) bepaald. Deze S-IHD zijn, na een intensief overlegproces tussen 2010 en 2013, vastgelegd in aanwijzingsbesluiten die door de Vlaamse regering definitief werden goedgekeurd op 23/04/2014.

De realisatie wordt gefaseerd en programmatorisch aangepakt. De realisatie van de instandhoudingsdoelen is complex: niet alle kennis is al aanwezig, verschillende belangen en personen zijn betrokken, de middelen en tijd zijn beperkt. Daarnaast is het belangrijk voor alle betrokken partijen om voortgang te maken. Omdat Vlaanderen zesjaarlijks aan Europa moet rapporteren over de voortgang, is geopteerd voor fases/cycli van zes jaar. Per cyclus wordt een **Vlaams Natura 2000 programma** opgemaakt met de Vlaamse taakstelling voor de komende periode. Inspanningen die binnen de programmacyclus moeten worden gerealiseerd zijn bindend. Het programma omschrijft ook welke engagementen sectororganisaties of overheidsinstanties opnemen en welke budgettaire consequenties hier aan verbonden zijn. Op het niveau van de speciale beschermingszones wordt de realisatie van de taakstelling opgevolgd en gestuurd via een **Managementplan Natura 2000**.

Focus Vlaams Natura 2000 programma 2014–2020

Voor de eerste programmaperiode 2014-2020 vertrekt het Natura 2000-programma van de Europese Biodiversiteitsstrategie, van Vlaanderen in Actie (ViA) en van het Pact 2020. De realisatie van die taakstelling betekent concreet dat in 2020, aan het eind van de eerste programmaperiode, 16 van de 46 beschermde habitattypes in een gunstige staat van instandhouding moeten verkeren of verbetering vertonen ten opzichte van 2007. Voor de habitattypes die niet behoren tot de 16 habitattypes 2020 worden in 2020 tussendoelen gesteld rekening houdend met de doelafstand tot 2050. Deze tussendoelen omvatten naast stand still ook de opdracht om in totaal 70% van de oppervlakte onder correct beheer te brengen. Ook voor soorten worden tussendoelen bepaald om de doelstellingen in 2050 te realiseren. Er worden geen specifieke ‘soorten 2020’ bepaald aangezien de op Europese schaal betere situatie van soorten. Bovendien wordt verwacht dat soorten ook zullen profiteren van de inspanningen voor de habitats.

Doelstelling en inhoud managementplan

De realisatie van de instandhoudingsdoelen gebeurt door maatregelen op het terrein door verschillende mensen en organisaties. De concrete ruimtelijke ligging, de planning van en afspraken over deze maatregelen zijn/worden opgenomen in plannen of projecten. Het managementplan geeft per SBZ een overzicht van de uitgevoerde, geplande en/of noodzakelijke plannen of projecten van de verschillende organisaties en mensen (= informatief). Op basis van de inschatting van de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de verschillende doelen en de taakstelling opgenomen in het Natura 2000 programma 2014-2020, geeft het bovendien ook aan voor welke terreinacties er nog afspraken moeten worden gemaakt en met welke prioriteit (= richtinggevend).

Om de vooruitgang en de realisatie van de doelen, indien nodig, te kunnen afdwingen is het managementplan het kader voor de afweging van projecten en plannen en voor het opleggen van bepaalde maatregelen. Het managementplan wordt opgemaakt en beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: het ANB) in overleg met het overlegplatform dat door het ANB voor elke speciale beschermingszone of –zones wordt georganiseerd. De goedkeuring van het managementplan gebeurt door de Vlaamse regering na formeel advies van de Gewestelijke Overleginstantie.

Gezien de technische en maatschappelijke complexiteit van de opdracht tot het realiseren van de taakstellingen; is vastgelegd dat per planperiode verschillende fasen kunnen worden onderscheiden. De startversie (managementplan 1.0) beschrijft de taakstelling voor deze planperiode voor de speciale beschermingszone. Bij de start/het einde van elke fase wordt een geactualiseerde en aangevulde versie van het managementplan vastgesteld. Voor het afronden van elke fase wordt een generieke timing op Vlaams niveau opgelegd voor alle SBZ:

- MP 1.0 met een beschrijving van de taakstelling voor deze planperiode in elke SBZ (2014).
- MP 1.1 met een beschrijving van de stand van zaken, geplande acties en gekende (prioritaire) acties (2015).
- MP 1.2 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties en uitgewerkte prioritaire acties (2017).
- MP 1.3 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties, een stand van zaken van de prioritaire acties met, indien nodig, een beschrijving van de verplichtende maatregelen (2017).

Inhoud managementplan

De inhoud van het managementplan is wettelijk vastgelegd in artikel 6 van het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014. De inhoudstafel van voorliggend document volgt de daarin voorgeschreven samenstelling.

Statuut van voorliggend Managementplan 1.0

Dit managementplan 1.0 is gebaseerd op het Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone ‘BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten’ en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van 23/04/2014 (hierna: het S-IHD-besluit). Dit managementplan 1.0 werd niet formeel vastgelegd en is een informatief document. Overeenkomstig de afspraak op de vergadering van de Vlaamse Overleggroep (dit is de voorloper van de Gewestelijke Overleginstantie) van 09/07/14 is het te beschouwen als een basis- of startversie van de managementplannen met indicatieve opgave van de taakstelling per SBZ en per deelgebied. Nog niet alle elementen van een managementplan, zoals beschreven in het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014, zijn ingevuld. Bij elk hoofdstuk is aangegeven of, dan wel in welke mate, dit ingevuld werd in deze planversie.

2. Taakstelling

Het gebiedsgericht kader voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen is door de Vlaamse regering vastgesteld op 23/04/2014 . Per SBZ zijn de specifieke doelstellingen en de prioritaire inspanningen vastgelegd. In paragraaf 2.1 worden de vastgelegde doelstellingen weergegeven. Per landschapstype zijn het doel en de bijbehorende habitats en soorten opgenomen. Per soort en habitat zijn ook het gebiedsgericht kwantiteitsdoel (populaties of oppervlakten) en kwaliteitsdoel beschreven. In paragraaf 2.2 zijn de inspanningen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de verschillende doelstellingen opgenomen. De laatste paragraaf (2.3) bevat de lijst van gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering die naar boven zijn gekomen tijdens het overleg over de doelstellingen.

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

Legende	
Symbool	Omschrijving
+	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit
=/+	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale uitbreidingsmogelijkheid
=(-)	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale inkrimpingsmogelijkheid

Het bocagelandschap bestaat uit een mozaïek van habitattypes waarin vooral 6510 (glanshavergraslanden en kalkrijke kamgraslanden) en 6210 (kalkgraslanden) voorkomen, met lokaal kleinere oppervlaktes van 2330_dw (dwerghaververbond), 6110 (kalkrijk of basiefiel grasland op rotsbodem) en 6230_hnk (droge, kalkrijke, heischrale graslanden).

De SBZ vormt het unieke kerngebied voor fauna en flora van kalkrijke graslanden op Vlaamse schaal en is daardoor een hotspot voor sterk bedreigde soorten. Voor het areaalbehoud van deze habitattypische soorten, waarvan sommige in het gebied enkel nog als relictpopulatie voorkomen (en waarvan de verspreiding in Vlaanderen erg beperkt is), is een toename van deze graslandtypes nodig. De habitatvlekken, die elkaar afwisselen in waardevolle graslandkernen met habitat en regionaal belangrijke biotopen zorgen voor voldoende kansen voor leefbare populaties van de habitattypische faunasoorten (in het bijzonder dagvlinders argusvlinder (*Lasiommata megera*), bruin dikkopje (*Erynnis tages*), bruin blauwtje (*Plebeius agestis*), kaasjeskruidkoppje (*Carcharodus alceae*), klaverblauwtje (*Polyommatus semiargus*), braamparelmoevlinder (*Brenthis daphne*), dwergblauwtje (*Cupido minimus*) en boswitje (*Leptidea sinapis*)).

Voor de SBZ worden volgende doelstellingen gesteld:

- **1. Ontwikkeling van een kern grasland van ca. 30 ha in deelgebied 4 Caestert**
. Deze graslandkern is een mozaïek van de habitattypes 6510_hu(k), 6210_hk/sk, 6230_hnk, 2330_dw. De habitattypes 6210_hk/sk en 2330_dw kunnen enkel ontwikkelen op de (micro-)locaties waar de abiotische factoren dit toelaten. Het geheel van habitats zorgt voor voldoende kansen voor leefbare populaties van habitattypische kalk- en schrale graslandsoorten (specifieke kalkflora, dagvlinders,...). De houtkanten met doornstruiken (meidoorn sp., Sleedoorn) maken de graslandkern geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten en grauwe klauwier. Het gevormde bocagelandschap in deelgebied 4 Caestert, vormt leefgebied voor 2 koppels grauwe klauwier. Deze kern moet de Vlaamse hoofdpopulatie van de kalk- en schraalgraslandsoorten vormen.
- **2. Ontwikkeling van een graslandkern van ca. 15 ha in deelgebied 2 Tiendeberg**
. Deze kleinere graslandkern vormt een mozaïek van de habitattypes 6510_hu(k), 6210_hk/sk en 6230_hn(k), 2330_dw. Het geheel van habitats zorgt voor voldoende kansen voor leefbare populaties van habitattypische kalk- en schrale graslandsoorten (specifieke kalkflora, dagvlinders,...). De houtkanten met doornstruiken (meidoorn sp., sleedoorn) maken de graslandkern geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten en grauwe klauwier. Dit gebied vormt het leefgebied voor 1 koppel grauwe klauwier.
- **3. Aanleg van hagen/mantel-zoomvegetaties rond kleinere graslandvlekken**
(vooral in deelgebied 1 Roosburg, 3 Keel-Muizenberg en 6 Lacroix oost) van de SBZ door middel van aanleg van de regionaal belangrijke biotoop doornstruwelen van leemhoudende gronden (rbbsp), 6210_hk en 6210_sk.
In deelgebied 1 Roosburg kan door toename van 1 ha 6510_huk, 8 ha 6510_hu, 3 ha rbb-kam en 1 ha 6210hk en 6210sk en rbb sp een leefgebied ontstaan voor 2 BP grauwe klauwier.
In de mantel/zoom vegetatie worden kritische kensoorten behouden of worden omstandigheden gecreëerd waarin deze soorten overlevingskansen hebben. Voor de grauwe klauwier zijn deze mantel-zoomvegetaties foerageergebied. Verder zijn deze zomen ook belangrijk voor bosrandvlinders (sleedoornpage, boswitje) en soorten als goudvink, zomertortel en geelgors.
In de kleinere deelgebieden kan beperkt ook habitat 6510_huk ontwikkelen, afhankelijk van de specifieke abiotische toestand. Voor deze kleine deelgebiedjes worden geen specifieke oppervlakte-doelstellingen geformuleerd.
- **4. Ontwikkelen van een gezonde mestbewonende fauna**
Voor de voedselbehoeften van laatvlieger, grote hoefijzerneus, ingekorven vleermuis en vale vleermuis is een gezonde mestfauna essentieel. Het is dan ook belangrijk dat er bij het gebruik van veterinaire producten bij vee bewust gekozen wordt voor producten die een gezonde mestbewonende fauna kunnen ontwikkelen (vermijden van werkzame stof 'avermectines'). De realisatie van deze maatregel komt ook de grauwe klauwier en andere soorten van het bocagelandschap ten goede.

Habitats - Bocagelandschap met mozaïekstructuur van graslanden en kleine bosjes			
Habitat		Oppervlakte	doelstelling
2330 - Open grasland met Corynephorus- en Agrostissoorten op landduinen, subtype 2330_dw - dwerghaververbond	Doel	=	=
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: < 0,1 ha Behoud van de actuele oppervlakte op locaties waar grind dagzoomt.	Het habitatype omvat vooral éénjarige en specifieke plantensoorten (zoals Dwergviltkruid, Klein vogelpootje, Klein tasjeskruid, Zandblauwtje). Tegengaan van verbossing.
6210 - Droge halfnatuurlijke graslanden en struikvormende facies op kalkhoudende substraten (Festuco-Brometalia), subtype 6210_sk - kalkrijk doornstruweel	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 1 ha Toename met 6 ha Betreft subtype 6210_hk door omvorming van struwelen en bosaanplanten in deelgebied 1 Roosburg, , 3 Keel en ook 2 Tiendeberg, 4 Caestert; en subtype 6210_sk: door omvorming van grasland in de deelgebieden 1, Roosburg, 2 Tiendeberg, 3 Keel – de Muizenberg en 4 Caestert.	Beperken van opslag van struweel door periodiek begrazingsbeheer. Gevarieerde structuur van de kruidlaag met een goed ontwikkelde moslaag. Hoge soortenrijkdom en orchideeënrijk. Tegengaan bemesting en inspoeling van nutriënten uit hogergelegen landbouwgronden. Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort Grauwe klauwier.
6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa), subtype 6230_hnk - schrale graslanden met kalkminnende soorten	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 2 ha Toename met 10 ha door omvorming van grasland: in deelgebied 2 Tiendeberg in deelgebied 4 Caestert.	Het habitatype bevat een lage vegetatie (< 25 cm) met een bedekking van meer dan 30% aan sleutelsoorten en minder dan 5% verruigende soorten. Het habitat is bij voorkeur zonbeschenen en er is geen strooisellaag aanwezig. De graslanden zijn gebufferd tegen externe invloeden. Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort Grauwe klauwier.
6510 - Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis), subtype 6510_hu - Glanshavergraslanden (Arrhenaterion) en 6510_huk: kalkrijk kamgrasland	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 5 ha Toename met 19 ha met als richtwaarde voor uitbreiding 10 ha. 6510_hu: +18in deelgebieden 2 Tiendeberg en 4 Caestert in DG 1 Roosburg i.f.v Grauwe klauwier. 6510_huk: + 1ha in deelgebieden 2 Tiendeberg en 4 Caestert + in DG 1 Roosburg i.f.v Grauwe klauwier.	Structuurrijk grasland met veel rozetplanten, grote bedekking van sleutelsoorten en weinig verstoring door verruiging, vervilting en verbossing. Strooisellaag is minimaal. Plaatselijk boom- en struikopslag. Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort Grauwe klauwier.
Soorten - Bocagelandschap met mozaïekstructuur van graslanden en kleine bosjes			

Geen Soorten

Landschap: Boslandschap met natuurlijke overgangen naar graslandhabitats

De SBZ wordt volgens de G-IHD als essentieel beschouwd voor het habitat 9150 en belangrijk voor habitattype 9160. Het boslandschap is in de SBZ belangrijk voor de volgende Europees beschermde vleermuizen: Brandt’s vleermuis, Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Grijsz groteoorvleermuis, Ingekorven vleermuis, Laatvlieger, Bechstein’s vleermuis, Gewone dwergvleermuis, Vale vleermuis, Watervleermuis, Grote hoefijzerneus. Ook vogels zoals Zwarte specht, Wespendif en Middelste bonte specht hebben deze bossen als habitat, terwijl Grauwe klauwier en Spaanse vlag in de boszomen foerageren. Concreet kunnen de volgende doelstellingen worden vooropgesteld:

- 1. Structuurverbetering**
De boshabitats in de SBZ hebben een onvoldoende gevarieerde structuur. Door toepassing van een natuurgericht bosbeheer zal het aandeel dood hout, open plekken en zomen toenemen. Specifiek voor zomerverblijven van vleermuizen wordt gestreefd naar een maximaal behoud van oude bomen met holten en spleten.
- 2. Behoud van kwalitatief grote boshabitatkernen.**
Vanuit landschapsoogpunt bestaat de Speciale Beschermingszone uit een zeer versnipperd gebied met relatief kleine oppervlakten bos per deelgebied. Het ecologisch verbinden van de deelgebieden is in dit intensieve cultuurlandschap niet mogelijk. Om de SBZ bosecologisch in een goede staat van instandhouding te brengen en de nodige garanties te bieden voor de habitattypische soorten, wordt in dit rapport gestreefd naar 1 kwalitatieve boskern, namelijk ter hoogte van het Plateau van Caestert (deelgebied 4 Caestert) met een oppervlakte van ongeveer 22 ha.
- 3. Mantel/zoom vegetatie**
Een mantel/zoom vegetatie wordt voorzien op de overgang van bos naar grasland. Deze mantel/zoom vormt leefgebied voor talrijke soorten als Grauwe klauwier, vlinders en diverse vleermuissoorten. Door realisatie van het bocagelandschap wordt het boscomplex ook gebufferd voor negatieve invloeden.

Habitats - Boslandschap met natuurlijke overgangen naar graslandhabitats			
Habitat		Oppervlakte	Kwaliteit
9150 - Midden-Europese kalkminnende beukenbossen behorend tot het Cephalanthero-Fagetum	Doel	+	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 1 ha Toename met 4 ha door omvorming van 9160 in deelgebied 4 Caestert.	Voldoende staat van instandhouding: Verbetering van de huidige kwaliteit van het habitat door: - Afwezigheid van een strooisellaag; - Aanwezigheid van voldoende kalk aan de oppervlakte door omwoelen van de bodem; - Ijl bos door afwezigheid van dikke bomen en dik dood hout (hakhoutbeheer); - Verhoging van aantal orchideeën en sleutelsoorten in de kruidlaag. Het wegvallen van begrazing in het grazig type iepenbos zorgt voor achteruitgang van de schrale vegetaties. Heropstarten van deze begrazingsvorm kan een geschikte beheersmaatregel zijn voor natuurherstel.
9160 - Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het Carpinion-betuli	Doel	=	+
	Omschrijving	Actuele oppervlakte: 21 ha Behoud van de actuele oppervlakte, met uitzondering van 5 ha die omgevormd worden naar 9150.	Goede staat van instandhouding: goed ontwikkelde, structuurrijke eiken-haagbeukbos met een heterogene leeftijdsopbouw, aanwezigheid van boszomen en open plekken. Voldoende dood hout, geen exoten en buffering tegen externe invloeden. Grote bedekking met sleutelsoorten. Mantel-zoomvegetaties in overgang naar graslandhabitats met doornig struweel (rbb, rbbg) of struweel (6210_sk).
Soorten - Boslandschap met natuurlijke overgangen naar graslandhabitats			

Geen Soorten

Landschap: Mergelgrotten

De mergelgrotten in dit SBZ zijn allemaal aangeduid als habitatype 8310, waarvoor dit SBZ essentieel is volgens de G-IHD. In deze mergelgrotten overwinteren elk jaar van 1 september tot 30 april circa drieduizend vleermuizen van 11 verschillende soorten. Bijkomend overwinteren er anno 2011-2012 ca 4891 vleermuizen in de ‘Waalse’ groeven, die zich grotendeels onder Vlaams grondgebied uitstrekken. Het betreft 12 soorten, waaronder 824 ingekorven vleermuizen, 1 Bechsteinsvleermuis, 171 meervleermuizen , en 101 vale vleermuizen. Zowel naar aantal als naar soortenrijkdom van vleermuizen zijn de mergelgrotten van de SBZ van Europees belang. In de periode augustus-september zijn de mergelgrotten eveneens van belang als paarverblijf.

De Lacroixberg, deelgebieden 6 en 12, vormt de belangrijkste winterverblijfplaats in Vlaanderen voor de Meervleermuis. Ook Bechstein’s vleermuis, die zeer zeldzaam is in Vlaanderen, en de Ingekorven vleermuis, waarvoor Vlaanderen de meest noordelijke grens van voorkomen vormt, overwinteren in Vlaanderen enkel in deze mergelgrotten. Daarnaast vormen de mergelgrotten ook een belangrijke winterverblijfplaats voor volgende aangemelde soorten: Brandt’s vleermuis / Gewone baardvleermuis, Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis / Griuze grootoorvleermuis, Vale vleermuis en Watervleermuis. Ook de mergelgrotten onder de Tiendeberg zijn van belang.

De doelstellingen voor deze mergelgrotten worden geformuleerd als kwaliteitsdoelstellingen voor de overwinteringshabitats van vleermuizen, gelegen binnen dit habitatrichtlijngebied. Voor de zomerhabitats van vleermuizen wordt verwezen naar het bocagelandschap en de specifieke soortbeschrijvingen. Belangrijke factoren voor kwaliteit van het winterhabitat hebben betrekking op verstoring, lichtpollutie, relatieve vochtigheid, temperatuur en luchtstroming. Er wordt gestreefd naar een optimaal microklimaat. De kwaliteitseisen van verschillende vleermuissoorten verschillen. Hierdoor is een variatie aan omstandigheden binnen de volgende ranges noodzakelijk:

- Zones met variatie in temperatuur tussen 0°C en 10°C, die zowel droog als nat zijn;
- Natte en koudere zones met een constante temperatuur rond de 5°C;
- Natte en warmere zones met een temperatuur tussen 7°C tot 11°C.

In het kader van de doelstellingen voor de specifieke vleermuissoorten worden verder meer concrete doelstellingen voorgesteld voor hun habitat.

Het is belangrijk dat voldoende rust aan de vleermuizenpopulaties wordt geboden door het ontbreken van verstoring. Daarom is het van cruciaal belang dat belangrijke winterverblijfplaatsen tijdens de wintermaanden (van 1 september tot 30 april) en tijdens de paarperiode (augustus-september) niet toegankelijk zijn (m.u.v. vleermuisonderzoek en dringende veiligheidsinspecties). Voor de Ingekorven vleermuis, die een langere winterslaap heeft, moet deze periode verder uitgebreid worden van 15 augustus tot 15 mei. Controle op het afsluiten van de groeves is noodzakelijk.

Er moet gewaakt worden over de stabiliteit van de groeven en de vleermuisingen. Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor inrichting van de omgeving van de mergelgrotten. Hieronder wordt o.a. de beperking van de toegankelijkheid, geschikte invliegopeningen, aangepaste vegetatiestructuur in de buurt van de ingangen (aanleg van KLE’s),... verstaan.

In het open omliggende landschap moeten kleine landschapselementen (houtkanten met doornstruiken zoals Meidoorn en Sleedoorn) voorzien worden enerzijds voor Grauwe klauwier, anderzijds om de connectiviteit tussen zomer- en winterverblijfplaatsen en foerageergebieden van vleermuizen te verbeteren. De realisatie van deze doelstelling vergt acties (bijvoorbeeld overeenkomsten met landbouwers) buiten de SBZ.

Er worden geen specifieke oppervlakte-doelstellingen geformuleerd, aangezien de oppervlakte van de grotten niet uitgebreid kan worden. Behoud van de huidige oppervlakte met minstens behoud en waar mogelijk verbetering van de kwaliteit is het doel.

Habitats - Mergelgrotten			
Habitat		Oppervlakte-doelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
8310 - Niet voor het publiek opengestelde grotten	Doel	=	+
	Omschrijving	Behoud van de huidige oppervlakte.	Behoud en verbetering van de huidige kwaliteit in functie van de overwinterings- en paarplaats voor vleermuizen. Voorkomen van verstoring van vleermuizen in de winterperiode. Lokale verbetering wat betreft microklimaat, relatieve vochtigheid en luchtcirculatie. Garanderen van de stabiliteit van de groeves en de vleermuisingen. Landschappelijke inpassing van grotingangen met KLE.
Soorten - Mergelgrotten			

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
<i>Bechsteins vleermuis</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Actuele populatie: overwintering 3 exemplaren (+2exp in Groeve ‘juge’ Zussen) (wintertelling 2008-2009). Bij zwermgedrag begin september 2011 werden 120 exemplaren vastgesteld (broedpopulaties in Kortessem (Jongenbos, Bellevue, Krijt), Diepenbeek (Nietelbroeken) en Tongeren (Kolmont) Toename van de populatie.	Optimalisatie van het winterhabitat door behouden, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes; • behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE’s en boshabitats 9150 en 9160; • behoud holle bomen.
<i>Franjestaart, Watervleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Brandt’s/gewone baardvleermuis en franjestaart: minimaal behoud van de populatie op de actuele locaties. Telling 2008-2009:551 watervleermuis, 547 franjestaart en 969 baard/Brandt’svleermuis, Watervleermuis: toename van de populatie.	Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van zones in de mergelgrotten met een geschikt microklimaat • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (>90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de mergelgrotten, foerageerhabitats en vliegroutes • behouden of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen; Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE’s en boshabitats 9150 en 9160; • behoud van open water (specifiek voor Watervleermuis); • behoud van holle bomen; • inrichting van zolders (specifiek voor Brandt’s vleermuis).
<i>Gewone dwergvleermuis, Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Laatvlieger</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Gewone dwergvleermuis en gewone/grijze grootoorvleermuis: minimaal behoud van de populatie op de actuele locaties. Laatvlieger: aanwezigheid van een populatie in de SBZ.	Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van zones in de mergelgrotten met een geschikt microklimaat • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (>90%); • maximaal tochtvrij;zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de mergelgrotten, foerageerhabitats en vliegroutes • behouden of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE’s en boshabitats 9150 en 9160 • behoud van holle bomen; • inrichting van zolders (specifiek voor Gewone/Grijze grootoorvleermuis en Laatvlieger).

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
<i>Grote hoefijzerneus</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Aanwezigheid van een populatie in de SBZ (mogelijke herkolonisatie vanuit Wallonië, laatste overwinteringsgegevens 1973).	Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan: • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%); • maximaal tochtvrij; • voorzien van hangplaatsen in winterverblijfplaatsenzo weinig mogelijk lichtpollutie bij de ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes; • behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160; • kerkzolders of vergelijkbare habitats vleermuisvriendelijk en toegankelijk maken zodat de kansen op herkolonisatie vanuit Wallonië sterk verhoogd worden; • beperken van of alternatieven gebruiken voor antibiotica en antiparasitaire producten (met name avermectines) bij begrazingsprojecten in reservaatgebieden.
<i>Vale vleermuis, Ingekorven vleermuis, Meervleermuis</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Actuele status: overwintering meervleermuis 86 exemplaren, ingekorven vleermuis 196 exemplaren, vale vleermuis 1 exemplaar (telling 2008-2009) Bijkomend 101 overwinteraars meervleermuis in de grotendeels Vlaamse groeves met Waalse ingang (telling winter 2011-2012) Minimaal behoud van de populatie op de actuele locaties.	Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes; • behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160; • behoud van open water (specifiek voor Meervleermuis);Voldoende warme en volledig donkere zolders (gemiddeld >25°C) met een grote invliegopening die een directe vlucht toelaat en daarnaast voldoende dikke holle bomen die rustig gelegen zijn in de boscomplexen (specifiek voor Ingekorven vleermuis); • Inrichten van kerkzolders.

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

In samenhang met de hoger beschreven doelstellingen zijn door de Vlaamse regering per gebied een aantal prioritaire inspanningen vastgelegd. Dit is een globale omschrijving van de acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de doelstellingen. De inspanningen kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgevoerd. Niet al deze inspanningen zijn op dezelfde termijn realiseerbaar. Er wordt onderstreept dat het uitvoeren van de hieronder opgesomde lijst van inspanningen/acties niet alle knelpunten in het gebied zullen oplossen en niet alle doelen zal weten te bewerkstelligen. De hieronder opgelijste inspanningen/acties zijn dan ook te beschouwen als de prioritaire inspanningen. De concretisering van deze prioritaire inspanningen in verschillende acties is een belangrijk onderdeel van het implementatieproces. Voor het realiseren van de prioritaire inspanningen zijn vaak meerdere acties nodig. In paragraaf 4.1 (inspanningsmatrix) worden onder meer alle noodzakelijke acties die voortvloeien uit deze prioritaire inspanningen weergegeven.

	Inspanning	Omschrijving Inspanning
PI 1	Realisatie van aaneengesloten complexen van (kalk-) graslandhabitats in een bocagelandschap	De ontwikkeling van een bocagelandschap vergt de realisatie van 45 ha graslandhabitats in deelgebied 4 Caestert en 2 Tiendeberg, lokaal in mozaïek met regionaal belangrijke biotopen. Een deel hiervan gebeurt door omvorming van opslag en een deel door effectieve uitbreiding. Daarnaast wordt er ook in deelgebied 3 De Keel-Muizeberg opslag omgevormd naar graslandhabitat. Hiervoor is een nultbemesting en aangepast maai- en/of begrazingsbeheer vereist. Beperken van verstoring (vnl. op de kanaalbermen) en een op insecten gericht beheer zal deze soorten eveneens ten goede komen. Veel habitattypische soorten vereisen een beheer op maat, sommige zones zullen voornamelijk beheerd worden voor botanische waarden, andere met meer accent op fauna.
PI 2	Behoud en herstel van het kleinschalige, structuurrijke landschap te Roosburg	Ter hoogte van deelgebied 1 Roosburg ligt een waardevol, kleinschalig akkerlandschap met waardevolle lijnvormige elementen. Deze worden waar mogelijk versterkt en gebufferd door regionaal belangrijke biotopen om de connectiviteit tussen zomer- en winterverblijfplaatsen en foerageergebieden van vleermuizen te verbeteren. Door toename van 1 ha 6510_huk, 8 ha 6510_hu, 3 ha rbb-kam en 1 ha 6210hk en 6210sk en rbb sp kan men een leefgebied creëren voor 2 BP Grauwe klauwier.
PI 3	Kwaliteitsverbetering van aanwezige boshabitattypes	Ter hoogte van deelgebied 4 Caestert wordt een toename van 4 ha ‘boshabitat’ gerealiseerd, door omvorming. De kwaliteit van de bestaande bossen wordt verbeterd door ecologisch bosbeheer. Dit moet voornamelijk gebeuren door de terrein beherende instanties, die het grootste deel van het actuele bos in beheer hebben. Bij andere openbare besturen en privébossen in het VEN (of op vrijwillige basis) kan door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer (CDB) de kwaliteit eveneens verbeterd worden.
PI 4	Bescherming en inrichting van mergelgrotten	Voor een optimale overwintering van vleermuizen in de mergelgrotten zijn een aantal factoren belangrijk: temperatuur, relatieve vochtigheid en luchtverversing. Aangezien de grotten door 11 verschillende soorten worden gebruikt, die elk verschillende eisen aan hun habitat stellen, dienen in de grotten verschillende zones met een variatie aan omstandigheden binnen de volgende ranges aanwezig te zijn: • Zones met variatie in temperatuur tussen 0°C en 10°C, die zowel droog als nat zijn; • Natte en koudere zones met een constante temperatuur rond de 5°C; • Natte en warmere zones met een temperatuur tussen 7°C tot 11°C. De belangrijkste inspanning is het vrijwaren van de grotten voor alle vormen van verstoring in de winterperiode en paarperiode. Controle op de afsluiting van de groeven is noodzakelijk. Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor inrichting van de omgeving van de mergelgrotten. Hieronder wordt o.a. de beperking van de toegankelijkheid, geschikte invliegopeningen, aangepaste vegetatiestructuur in de buurt van de ingangen (aanleg van KLE’s),... verstaan. Een aanhoudende monitoring is bovendien noodzakelijk om een steeds beter zicht te krijgen op de soortenrijkdom, verplaatsingspatronen,... van de aanwezige soorten.

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

Tijdens het overleg over de instandhoudingsdoelstellingen is een aantal gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering aangebracht door de deelnemers aan het voorafgaand overlegproces. In deze paragraaf worden deze meegegeven ter informatie. De lijst is niet limitatief noch bindend. Het is bovendien mogelijk dat deze lijst wijzigt tijdens het implementatieproces.

	Omschrijving aandachtspunten
1	Departement LV / Sector landbouw Het Beleidsdomein Landbouw &Visserij en sector Landbouw wijzen erop dat de creatie van bufferstroken voor bepaalde habitattypes belangrijke inspanningen kan vragen van het aanwezige landbouwgebruik en vraagt om actief de mogelijkheden te onderzoeken om dit te realiseren op vrijwillige basis met de betrokken landbouwers. Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt ook dat er voorzien wordt in een flexibel en aangepast instrumentarium en voldoende middelen, waaronder voor een flankerend beleid, waarbij de betrokken landbouwers billijk kunnen vergoed worden. (reactie 4894) Dit aandachtspunt heeft betrekking op het Algemene aandachtspunt ‘Flankerend beleid’ en het Algemene Aandachtspunt omtrent de vrijwilligheid van de realisatie maar het beleidsdomein vroeg uitdrukkelijk het als gebiedsspecifiek op te nemen (Bron: S-IHD rapport)
2	Departement LV Ruim 68ha (of 51,1%) binnen het SBZ heeft volgens de planologische context een agrarische bestemming. Bovendien liggen de ambities voor enkele habitattypes en soorten hoog, waardoor de impact op de landbouwactiviteiten groot is. Beperkingen inzake het gebruik van mest en gewasbeschermingsmiddelen die verder gaan dan huidige wettelijke beperkingen zullen een belangrijke impact hebben op de sector. Het beleidsdomen Landbouw en Visserij vraagt om zoveel mogelijk op vrijwillige basis te werken en vraagt om oplossingen in overleg met de landbouwadministratie, -sector en betrokken landbouwers uit te werken. Het beleidsdomein landbouw &Visserij vraagt ook dat er een aangepast en flexibel instrumentarium en voldoende middelen ter beschikking worden gesteld, onder meer voor een flankerend beleid, waarbij de betrokken landbouwers billijk kunnen vergoed worden. (Bron: S-IHD rapport)
3	BLOSO Bloso vraagt aandacht voor de recreatieve activiteiten hondensportgroep Kringveld Roosburg en Voetbalveld Kanne VV. Deze zullen worden verplaatst (RUP). Bloso vraagt rekening te houden met ‘traagheid’ van deze verhuisactiviteiten en vraagt om bij de implementatie de nodige tijd te voorzien voor de verplaatsing van de terreinen. (Bron: S-IHD rapport)
4	Natuurbeheer SBZ gebieden BE220036 Caestert en BE2200042 Overgang Kempen-Haspengouw behoren tot de belangrijkste natuurverbindingen in Europa. Het is bijzonder pijnlijk dat dit bij de aanwijzing niet voldoende onderkend is. We willen dan ook pleiten om beide SBZ’s aan te passen. De beide flanken van het Albertkanaal zouden aan beide kanten moeten aangewezen worden. Tevens is het noodzakelijk dat er ook een verbinding gemaakt wordt met de Maasvallei tot Hochterbampd. Deze terreinen zijn eigendom van het Vlaams gewest en de aanwijzing heeft geen economische gevolgen. Deze verbinding is noodzakelijk om habitattypische fauna van grazige habitats (zowel kalkrijk als van kalkarm) tussen de Maas (Ardennen) en de Kempen mogelijk te maken. Nu reeds zien we dat deze verbinding werkt voor soorten die als gevolg van de klimaatsopwarming opschuiven naar het noorden. Dit is met name nodige om de biodiversiteit op de Kempische heide zich te laten aanpassen aan de klimaatsopwarming (Bron: S-IHD rapport)
5	Sector jacht De Sector Jacht vreest voor de aankoop van de ingangen van de mergelgrotten en de omliggende terreinen door natuurbeherende instanties. Dit kan een knelpunt veroorzaken voor de jachtmogelijkheden op terrein (i.c. oppervlakteregels Jachtdecreet). De sector Jacht vraagt om hier zelf de maatregelen te kunnen realiseren (Bron: S-IHD rapport)
6	Sector jacht De Sector Jacht vraagt aandacht voor het afvalprobleem dat zich stelt in veel gangen van de mergelgrotten (betreft huishoudelijk afval afkomstig van de bovenliggende bewoning). Ze stelt zich de vraag of de ratten die afkomen op afval geen bedreiging vormen voor de overwinterende populatie vleermuizen (Bron: S-IHD rapport)
7	Sector landbouw De Sector Landbouw merkt op dat de hoge oppervlakte-doelen die gesteld zijn in deelgebied 2 (Caestert) een dergelijke aantasting van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijven kan veroorzaken, dat de huidige samenwerking tussen de natuurbeheerders (Natuurpunt vzw) en de landbouwers op de helling komt te staan (Bron: S-IHD rapport)

	Omschrijving aandachtspunten
8	Sector jacht De Sector Jacht vraagt bij realisatie van de doelen of bij grootschalige werken die daarmee gepaard gaan, rekening te houden met het pijnlijke historische ongeluk in de mergelgroeven van Roosburg. In 1958 stierven 18 mensen door een instorting van een deel van het gangenstelsel van de mergelgroeve. Het monument mag daar niet verdwijnen (Bron: S-IHD rapport)

3 Openstaande taakstelling

De in dit hoofdstuk beschreven oppervlaktebalans op SBZ niveau werd als taakstelling vastgesteld in het S-IHD-besluit voor deze SBZ. Op basis hiervan is een indicatieve verdeling van de doeloppervlaktes over de verschillende deelgebieden gebeurd via een modelmatige berekening. In paragraaf 3.1 wordt per aangewezen habitattype in deze SBZ het overzicht gegeven van de totale oppervlakte doelen, de oppervlakte actueel habitat en het openstaand saldo aan te realiseren habitat (door omvorming vanuit bestaande andere natuur of door uitbreiding op plaatsen die nu niet ingenomen zijn door natuur). In de volgende managementplannen zal dit overzicht geactualiseerd worden met een stand van zaken en het openstaand saldo. Voor de soorten wordt geen oppervlaktebalans weergegeven. Gezien de complexe koppeling van de populatiedoelen aan habitats, regionaal belangrijke biotopen en andere vegetatietypes is het momenteel niet mogelijk om voor soorten een betekenisvolle openstaande taakstelling met oppervlaktebalans op te geven. In 3.2 wordt de taakstelling voor de soorten kort voorgesteld; voor een meer gedetailleerde beschrijving verwijzen we naar Bijlage 2 bij het IHD-besluit. De geactualiseerde openstaande taakstelling wordt in een latere fase van de managementplannen weergegeven.

In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt indicatief de actuele ligging van de habitats en de indicatieve verdeling van de doelen over de verschillende deelgebieden weergegeven. De verdeling van deze doelen over de verschillende deelgebieden maakt deel uit van het overleg met de betrokken actoren in het overlegplatform voor deze SBZ. De verdeling kan naar aanleiding daarvan in een volgende versie van het managementplan aangepast worden.

3.1 Habitats

Habitat code	Besluit Vlaamse regering		Openstaande taakstelling
	Opp. totaal doel (ha)	Opp. actueel (ha)	Opp. uitbreiding en omvorming (ha)
2330	0.10	0.10	0.00
6210	7.00	1.00	6.00
6230	12.00	2.00	10.00
6510	24.00	5.00	19.00
8310 **	0.00	0.00	0.00
9150	5.00	1.00	4.00
9160	16.00	21.00	-5.00

Opmerkingen
** Voor dit habitattype werd in het aanwijzingsbesluit geen oppervlakte doel opgegeven, wel een kwaliteitsdoel.

3.2 Soorten

Soort	Doel
Bechsteins vleermuis	uitbreiding
Franjestaart, Watervleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis	uitbreiding
Gewone dwergvleermuis, Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Laatvlieger	uitbreiding
Grote hoefijzerneus	uitbreiding
Vale vleermuis, Ingekorven vleermuis, Meervleermuis	uitbreiding

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

Voor het realiseren van de taakstelling (zie hoofdstuk 2) zijn door de Vlaamse regering een aantal prioritaire inspanningen gedefinieerd. De prioritaire inspanningen beschrijven de verschillende acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de taakstelling. De planning van deze acties hangt onder andere af van de beschikbare budgetten, de maatschappelijke context en de aanwezige kennis. Een aantal acties moeten echter prioritair gerealiseerd worden binnen de planperiode van het Vlaamse Natura 2000 programma 2014-2020 om:

- de verdere achteruitgang van habitattypes of soorten te stoppen of te vermijden (prioriteit stand still);
- de Vlaamse taakstelling 2020 te realiseren (prioriteit 2020).

Door de Vlaamse regering zijn in het S-IHD-besluit de prioritaire inspanningen bepaald waarbinnen één of meerdere prioritaire actie(s) moeten worden uitgewerkt en gerealiseerd in deze SBZ. Het nader omschrijven van de acties gebeurt in overleg met alle betrokkenen binnen het overlegplatform tegen begin 2015 voor vastlegging in een nieuwe versie van het managementplan. Bijzondere aandacht zal hierbij gegeven worden aan die acties die binnen de planperiode 2015-2020 uitgevoerd moeten worden. Vanaf 2019 kunnen immers de nodige verplichtende maatregelen opgelegd worden indien blijkt dat prioritaire acties anders niet gerealiseerd worden binnen deze planperiode.

In paragraaf 4.1 is het overzicht van de prioritaire inspanningen weergegeven en de prioriteit m.b.t. de planperiode 2014-2020. In de volgende managementplannen zal dit overzicht aangevuld worden met een overzicht van de acties die vallen binnen deze verschillende inspanningen en van hun status.
In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt een ruimtelijk overzicht van de verdeling van de prioritaire inspanningen over de verschillende deelgebieden weergegeven.

4.1 Inspanningsmatrix

Gezien er nog geen vastgestelde actielijst is, worden in deze versie van het managementplan enkel de prioritaire inspanningen zoals vastgesteld in het S-IHD-besluit weergegeven. Zodra de actielijst is vastgesteld, wordt deze in een volgende versie van het managementplan aan de inspanningsmatrix toegevoegd.

	Prioritaire inspanning cfr. Besluit Vlaamse regering	Prioriteit
PI 1	Realisatie van aaneengesloten complexen van (kalk-)graslandhabitats in een bocagelandschap	2050
PI 2	Behoud en herstel van het kleinschalige, structuurrijke landschap te Roosburg	Standstill
PI 3	Kwaliteitsverbetering van aanwezige boshabitattypes	2020
PI 4	Bescherming en inrichting van mergelgrotten	Standstill

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke milieucondities vereist zijn voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding voor de aangewezen habitats en soorten. Bij de opmaak van dit MP 1.0 was een gebiedsgerichte invulling niet mogelijk. Informatie over de vereiste milieuomstandigheden voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding van de habitats en soorten zijn te vinden in de publicatie "Ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de Natura 2000 habitattypen", gepubliceerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) met als referentie T'Jollyn et al., 2009 en te consulteren op [www.inbo.be/natura 2000](http://www.inbo.be/natura2000).

6 Richtkaart

De richtkaart is een belangrijk ruimtelijke afwegingskader voor plannen, projecten, instrumenten... Het geeft in de eerste plaatst een synthese van de stand van zaken op het terrein en zoals gepland. Een natuurdoel is immers pas 'geplaatst', wanneer inrichting en beheer van het betrokken perceel afgesproken zijn in een natuurbeheerplan, of één van de gelijkwaardige plannen die er mee gelijkgesteld kunnen worden. In hoofdstuk 3 is een overzicht gegeven van de geplande doelen in natuurbeheerplannen of gelijkaardige plannen. Zolang een deel van de taakstelling niet is opgenomen, bevat de richtkaart daarnaast een ecologisch geschikte zoekzone die ruim genoeg is om via vrijwilligheid en socio-economische afwegingen te zoeken naar een optimale plaatsing van de resterende doelen en daartoe gevrijwaard wordt. De bepaling van deze zoekzone gebeurt op Vlaams niveau aan de hand van de actuele en natuurlijke potentiekaarten, rekening houdend met de oppervlakte waarvoor reeds garanties zijn op een correct beheer via een geïntegreerd beheerplan of een gelijkaardig instrument en socio-economische belangen. Dit gebeurt door middel van een geobjectiverde, modelmatige berekening. Naarmate bijkomende doelen worden 'geplaatst', door natuurbeheerplannen of gelijkwaardig instrumenten of in voorkomend geval, via verplichtingen, zal ook de omvang van de zoekzone(s) afnemen. De opmaak van de zoekzone(s) vormt dus het semiautomatische resultaat van de afspraken die gemaakt zijn over het onder correct beheer brengen van terreinen.

De richtkaart is in dit Managementplan 1.0 nog onvolledig omdat de benodigde data nog in opbouw of overleg zijn. Hieronder wordt per voorzien onderdeel aangegeven in welke mate het ingevuld is in deze planversie.

6.1 Situering actuele habitats

De situering van de actuele habitats is indicatief opgenomen in kaarten 1 en 2.

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

De ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes in dit SBZ zijn opgenomen in kaart 1.

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

De ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen is weergegeven in kaart 2. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.7 Zoekzones

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

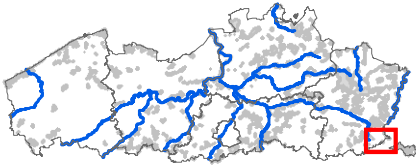
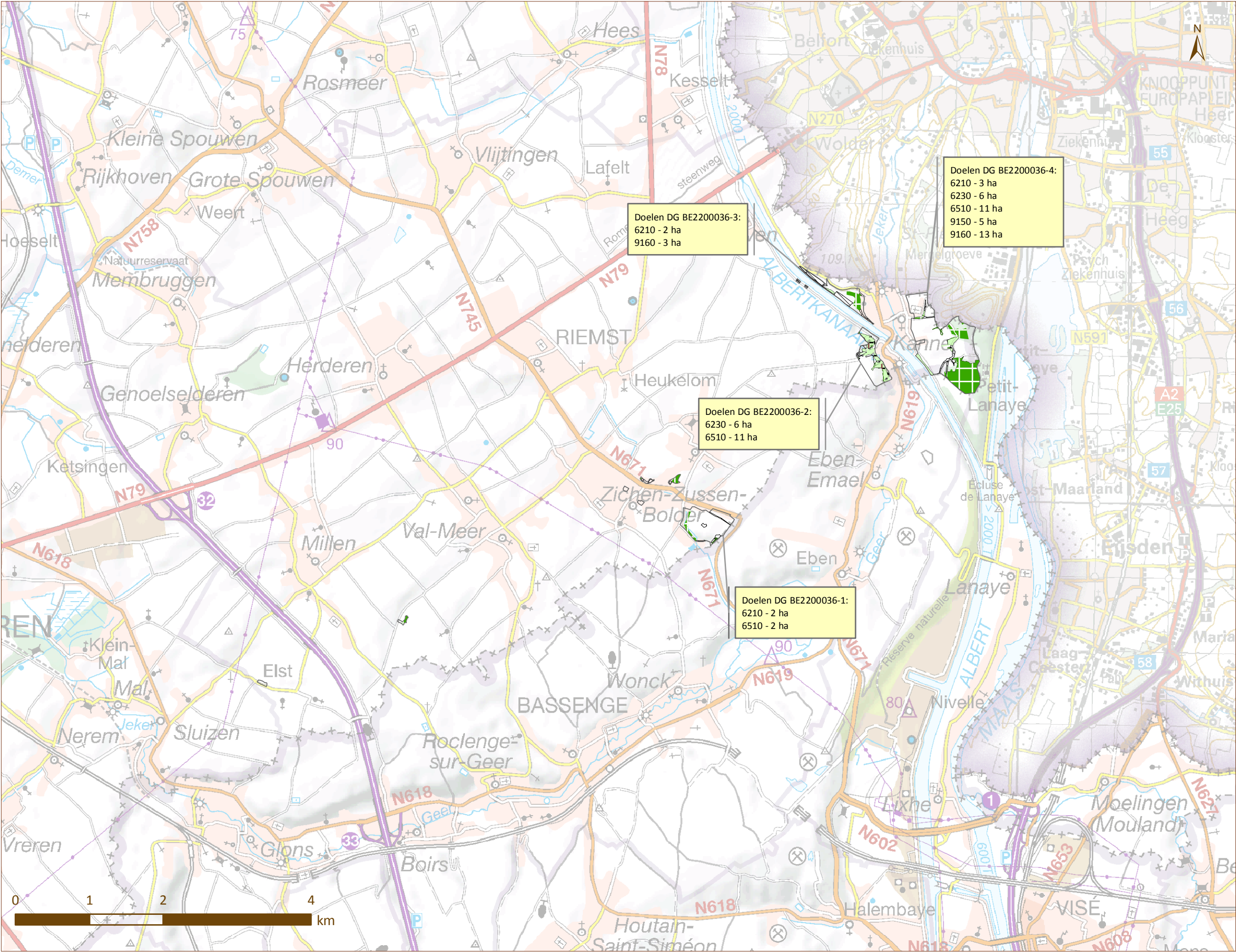
6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

Kaartenlijst

Kaart 1. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes.

Kaart 2. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

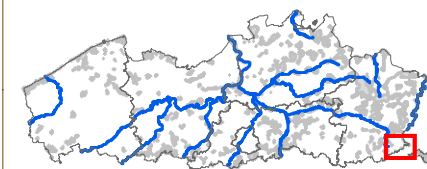
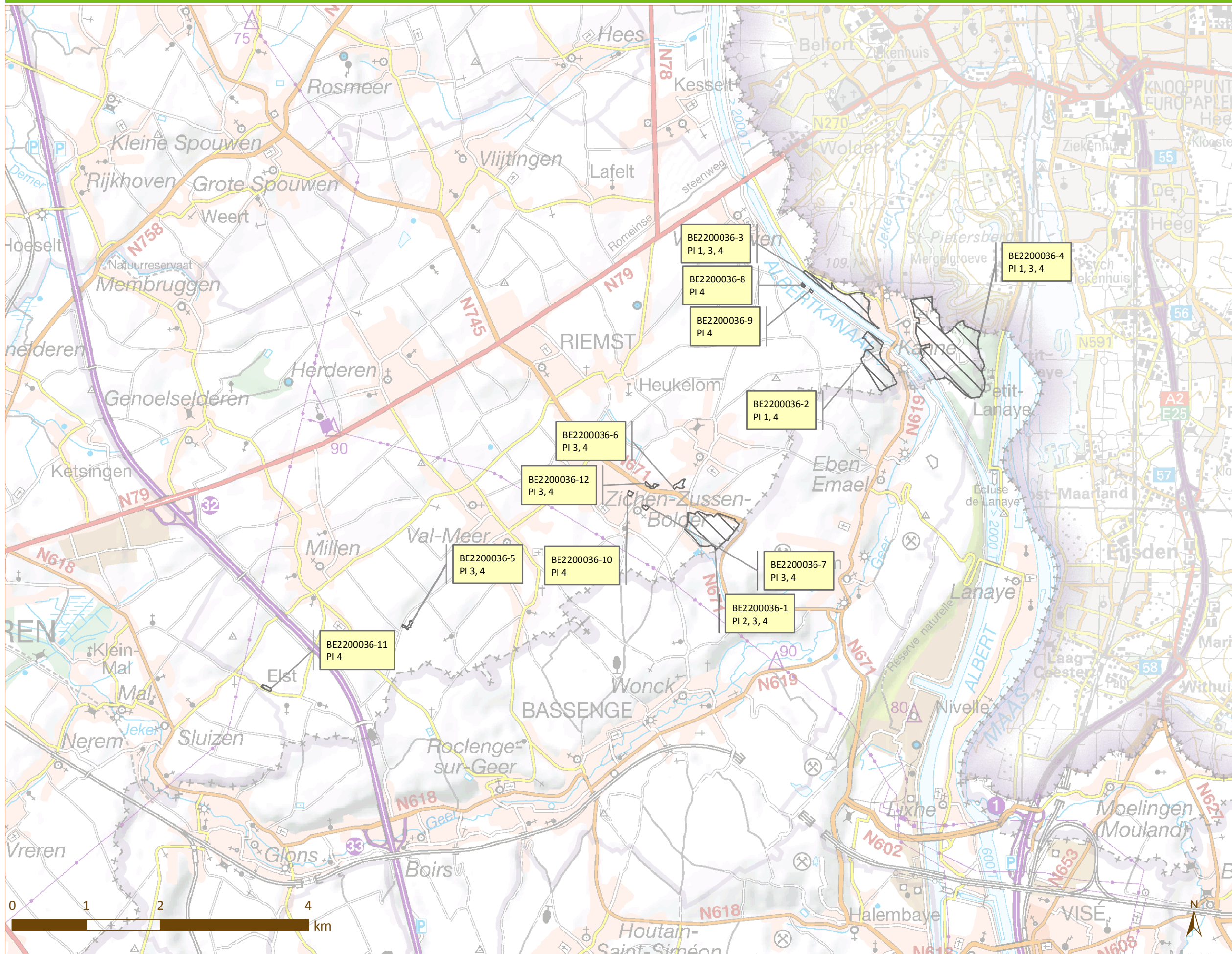
Habitat Natura 2000

- 6210
- 6230
- 6510
- 9160
- Actueel Habitat - RBB
- Deels habitat
- SBZ-H

Indicatieve situering van de actuele habitats en de verdeling van de doelen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

Legende

SBZ-H

Voor de omschrijving van de prioritaire inspanningen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.2

Overzicht van de prioritaire inspanningen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

Het Vlaams Natura 2000-programma bevat een globaal afwegingskader, met daarin:

- een onderlinge afweging van de ecologische vereisten van zowel de Europees te beschermen habitattypes, van de Europees te beschermen soorten als van de soorten die typisch zijn voor een Europees te beschermen habitat;
- een afweging voor soorten van regionaal belang van de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen voor boshabitats ten aanzien van ecologische vereisten voor vogelsoorten die karakteristiek zijn of vaak voorkomen in grotere, open en natuurkwaliteitsvolle weilandcomplexen.

In dit hoofdstuk moet worden aangegeven op welke wijze bij de realisatie van de taakstelling dit afwegingskader toegepast werd of zal worden.

De informatie over de uitvoering van het globaal afwegingskader voor deze SBZ wordt toegevoegd vanaf de volgende versie van het managementplan. Het Vlaams Natura 2000-programma, waar het globaal afwegingskader Natura 2000 deel van uitmaakt, bestaat immers nog niet bij de opmaak van dit Managementplan 1.0. Bovendien ontbreken in deze planversie belangrijke elementen die relevant zijn voor de beschrijving van de uitvoering van het globaal afwegingskader, zoals de ruimtelijke configuratie van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de zoekzones.